

Fastighets- och gatukontoret

Riktlinjer för uteserveringar i Malmö

2016-12-14

Uteserveringar i Malmö- Introduktion.....	3
Placering och storlek.....	4
Inramning.....	6
Möblering.....	8
Golv.....	8
Möbler.....	9
Markis och parasoll.....	10
Uppvärmning.....	11
Bar och serveringsdisk.....	11
Så ansöker du om tillstånd.....	12

Foto: Johan Persson, Lars Bendroth (bilderna är beskurna)
Illustration: Anja Hesseigren

www.malmo.se/uteservering

Riktlinjerna är framtagna av gatukontoret och antogs av Tekniska nämnden 2016-12-14

Därför har vi riktlinjer

Malmö har genomgått en fantastisk förändring under de senaste decennierna. Från en stad med begränsat folkliv till en vital och färgstark stad som lever hela dygnet och året. Malmös uteserveringar blir allt fler och är ett välkommet inslag i stadsbilden. De bidrar till att göra Malmö till en attraktiv stad där både malmöbor och besökare trivs och där näringsidkare vill etablera sig.

Stadens uteserveringar är en av flera funktioner i stadsmiljön. De ska samsas med många andra krav som god framkomlighet för fotgängare, tillgänglighet för personer med nedsatt funktionsförmåga, trafik, godstransporter, räddningstjänst och trafiksäkerhet. De ska också utformas så att de passar in i stadsmiljön. Genom att ställa krav på utformning, val av möbler och annan utrustning bidrar uteserveringarna till att försköna staden och skapa en välkomnande känsla för alla.

Var gäller riktlinjerna och vem ska använda dem?

Riktlinjerna gäller på gator, torg och i parker som är allmän platsmark och på kommunalt ägd kvartermark.

De vänder sig till tjänstepersoner och till café- och restauranginnehavare som vill ansöka om tillstånd för uteservering eller som vill ändra utformning i ett gällande tillstånd. Handläggare på gatukontoret använder riktlinjerna, i egenskap av markägare, för att göra en bedömning av ansökan om tillstånd för uteservering.

Malmö stadsmiljöprogram

Riktlinjer för uteserveringar är en del av Malmös stadsmiljöprogram.

Placering och storlek

Det ska vara lätt att ta sig fram

Oavsett var uteserveringen ligger ska det finnas en fri och tillgänglig gångyta utan hinder, så det blir enkelt att ta sig fram. Exempel på hinder är: stolpar, skyltar, träd, urnor, parkeringsautomater.

Uteserveringen ska placeras så den inte är i vägen för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga, fotgängare, trafik, transporter eller räddningstjänst.

En fri gångyta utan hinder ska finnas utanför uteserveringen.

På gågator kan det finnas behov av en fri gångyta intill fasaden för att göra det enkelt för fotgängare att ta sig förbi och underlätta passage till bostads-, butiks- och kontorsentréer.

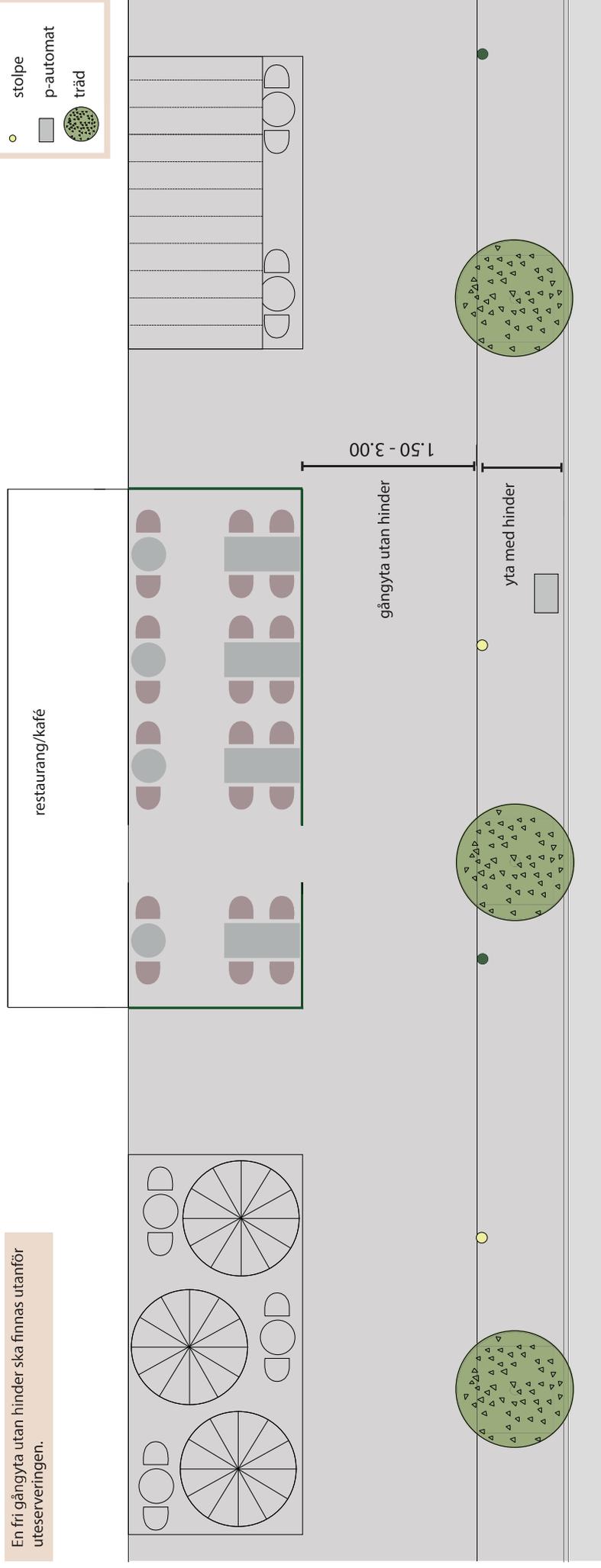
Olika förutsättningar på olika platser

Förutsättningarna är olika från plats till plats, beroende på om uteserveringen ligger på en gångbana, torg eller i en park. Fråga gatukontorets handläggare först om din tänkta plats är lämplig för uteservering.

Huvudregeln är att uteserveringen ska ligga i direkt anslutning till restaurangen och får vara lika lång som restaurangen är inomhus. Är restauranglokalens längd för liten kan en uteservering göras längre. Är gångbanan smal kan en tillfällig gångbana byggas i parkeringszonen. I båda fallen prövas och godkänns ansökan från plats till plats. En uteservering får inte placeras framför någon annans entré.

Exempel på hinder

- papperskorg
- stolpe
- p-automat
- träd

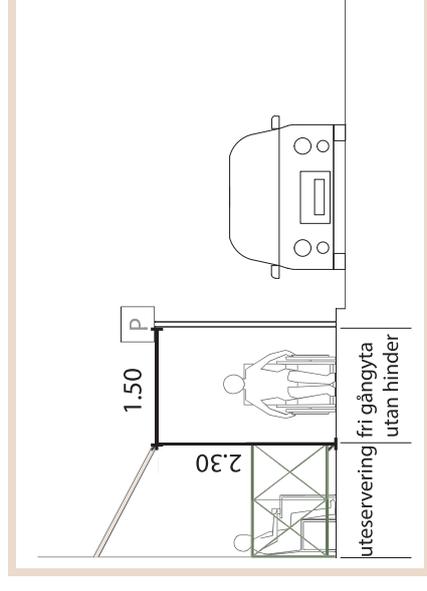
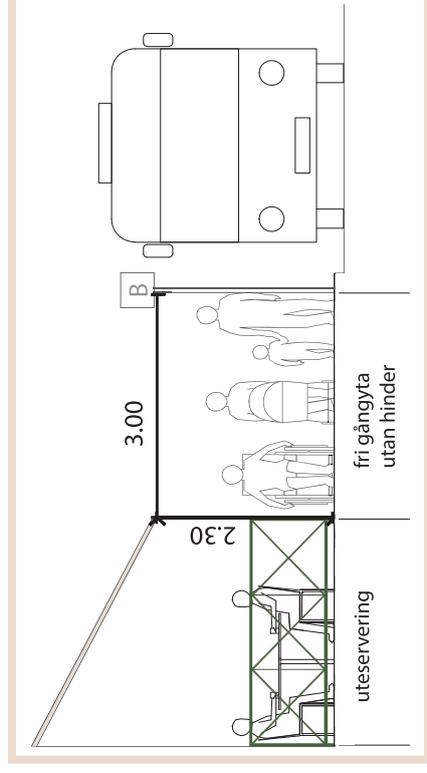
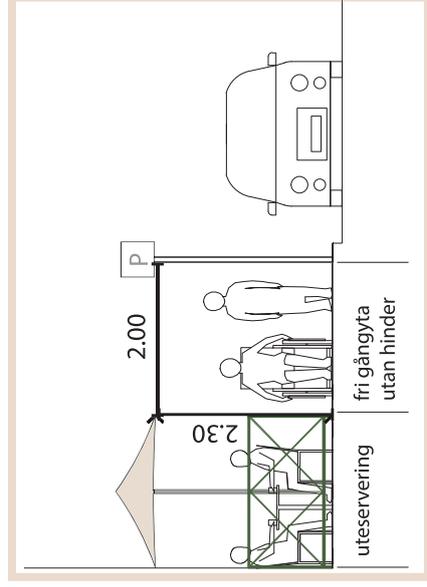
Placering och storlek

Olika mått för olika platser

Den fria gångytan ska generellt vara 2 meter bred men på stråk med mycket gångtrafik och vid busshållplatser bör den fria gångytan vara minst 3 meter bred.

På korta sträckor med låg gångtrafik är minimimåttet 1,50 m.

En fri gångyta utan hinder ska finnas utanför uteserveringen.

Inramning

Inramningen kan se ut på flera sätt. Uformning och färgsättning kan variera från plats till plats och anpassas efter stadsmiljön.

Vad är en inramning och vem är den till för?

En inramning är det som avgränsar uteserveringen. Den gör att gäster och allmänhet tydligt kan se vilken yta som är avsedd för uteservering. Gående med nedsatt synförmåga kan känna gränsen mellan gångbana och uteservering. Exempel kan vara staket, urnor eller i vissa fall bänkar.

Tänk på att:

- alla möbler som till exempel urnor, växter, menyskylt och gatuplatrare ska få plats innanför inramningen
- placera skyltar på en höjd så att personer i rullstol och stående personer med nedsatt syn lätt kan läsa
- skyltar bör ha ljushetskontrast, ha en textstorlek som är anpassad efter läsavståndet och en yta som inte ger upphov till reflexer
- inramningen ska ha samma mått som uteserveringens kortsida
- markera inramningen på långsidan av uteserveringen om längden på uteserveringen är 5 meter eller mer, eller om det ligger fler uteserveringar i rad
- inramningen behöver inte vara sammanhängande utan kan göras av urnor med 1,50 meters avstånd
- inramningen ska vara lätt att flytta
- inramningen ska ha en entré på minst 1 meters bredd och får inte vara smalare än dörren mellan restaurangen och uteserveringen

- inramningen ska vara hållbar, av god kvalitet och vara anpassad för att stå utomhus

- inramningen ska som huvudregel vara malmögrön eller svart, vilket ger bra kontrast för synsvaga

Godkänns:

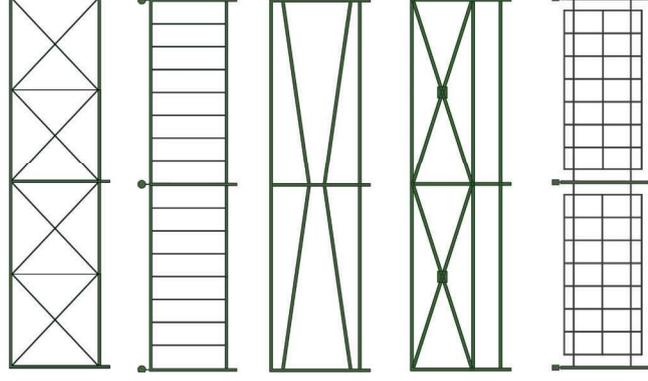
- 1 st meny skylt, max 1,00 x 0,70 meter, monterad på staket eller annan inramning
- mindre logotyp på inramningen
- glas och plexiglas som vindskydd

Godkänns inte:

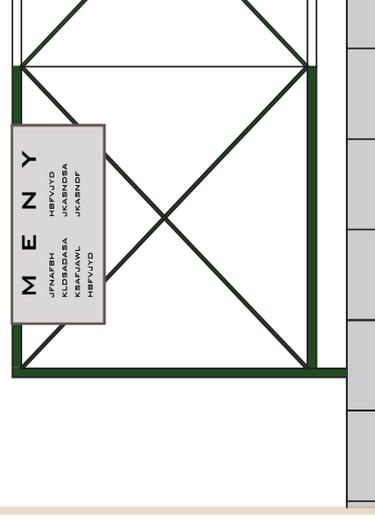
- att fästa inramningen i marken utan godkännande av handläggare från gatukontoret
- varumärkesreklam

Exempel på inramning

Den öppna och luftiga inramningen kan se ut på olika sätt.

En menytafla kan sättas upp på inramningen på max 1,00 x 0,70 meter.

Inramning

Staket

Ett staket ska vara smäckert och genomsiktligt.

- bör vara av metall eller smide
- får vara max 1,10 meter högt och ska vara genomsiktligt till minst 80 %
- ska vara kännbart nedtill med exempelvis en tvärslå 0,10- 0,35 meter över marken

Vindskydd

På platser där det finns behov av vindskydd kan godkännande ges för höj- och sänkbar inramning på en uteservering.

- den höj- och sänkbara delen ska vara genom-siktlig och tillsammans med inramningen vara max 1,80 meter
 - när uteserveringen är stängd för dagen ska vindskyddet sänkas ned till att bli max 1,10 meter
- ## Urnor
- Urnor med växter kan användas som inramning.
- höjd ska vara mellan 0,40- 0,70 meter
 - växtligheten bör vara genomsiktlig till 50 %
 - växt och urna får tillsammans vara max 1,40 meter hög

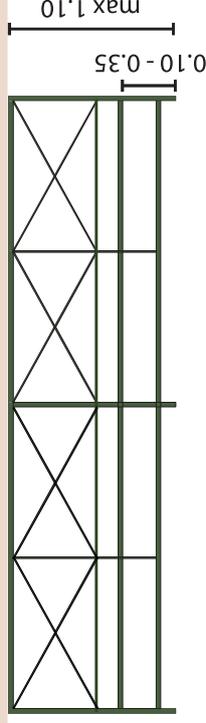
Bänkar

Bänkar med eller utan ryggstöd kan användas som inramning.

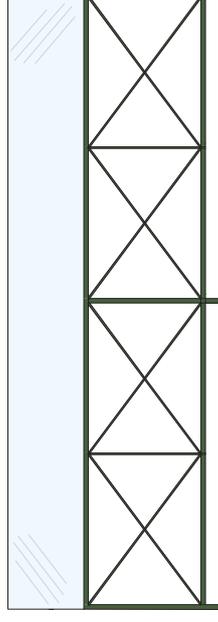
- ryggstödet får vara max 1,10 meter högt och ska vara genomsiktligt till 80 %
- bänkar som används för att avgränsa mot utsidan av uteserveringen ska ha en tvärslå nertill

Inramningens mått

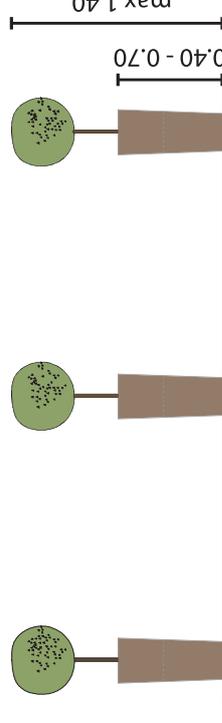
Maxhöjden på inramningen är 1,10 m. Inramningen ska vara kännbar 0,10-0,35 m ovanför mark med exempelvis en tvärslå.

En höj/sänkbar del får finnas av genomsiktligt material. Tillsammans med avgränsningen är maxhöjden 1,40 m.

Urnor kan användas som inramning. Höjd på urna är 0,40-0,70 meter och tillsammans med växter är maxhöjden 1,40 m. Avståndet mellan urnorna på långsidan får vara högst 1,50 m, medan kortsidan ska vara tätare.

Bänkar kan användas som inramning. Med ryggstöd är maxhöjden 1,10 m. En tvärslå nedtill gör den kännbar 0,10-0,35 m ovanför mark.

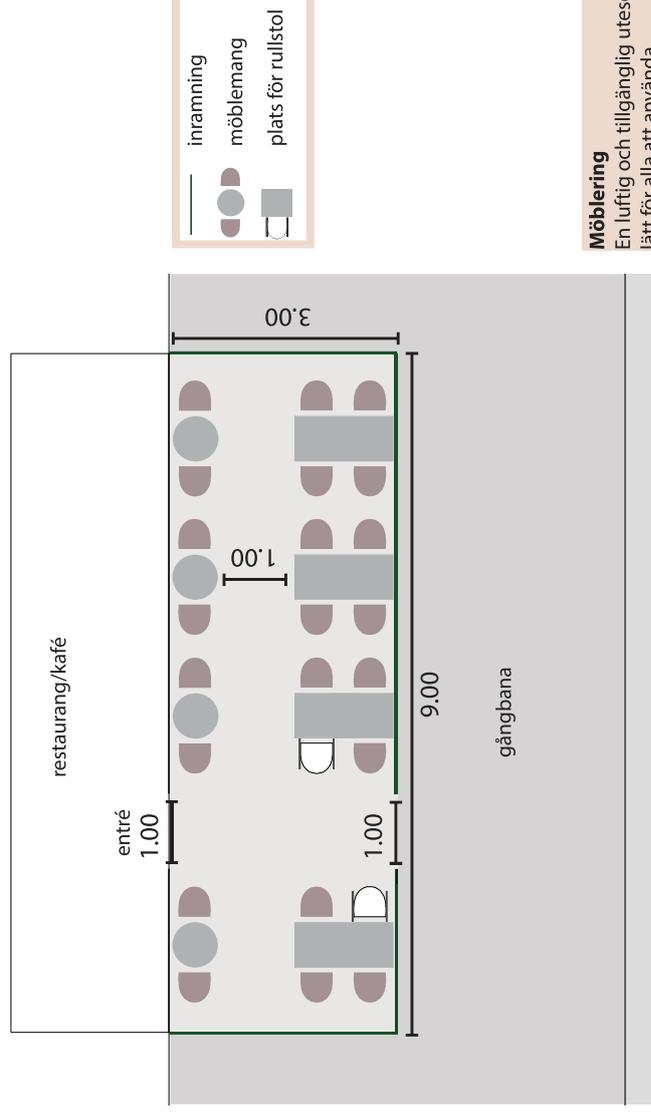

Möblering

Uteserveringen ska uppfattas som öppen, luftig och flexibel och ska inte övermöbleras. Då blir den enkel för alla att använda.

Tänk på att:

- det ska finnas en entré på 1 meter
- det bör finnas en fri gångyta på 1 meter för gäster och serveringspersonal att röra sig på mellan borden
- värmare, parasoller och annan utrustning inte står på den fria gångytan
- möblera med följande riktvärden:
 - 1 sittande person/kvadratmeter
 - 2 ½ stående personer/kvadratmeter
 - 1 tillgänglig sittplats/10 sittplatser
- allt som tillhör uteserveringen tas bort när tillståndet inte gäller längre

Möblering

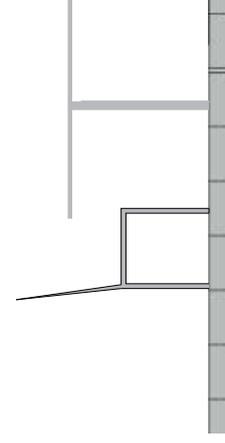
En luftig och tillgänglig uteservering blir lätt för alla att använda.

Golv

Uteserveringen ska uppfattas som en del av stadsmiljön, därför placeras möblerna direkt på marken. Serveringsytan ska ligga i marknivå. Är marken ojämn så kan bord och stolar som går att justera användas.

Godkännns inte:

- träddäck, trätrallar, mattor eller liknande som golv

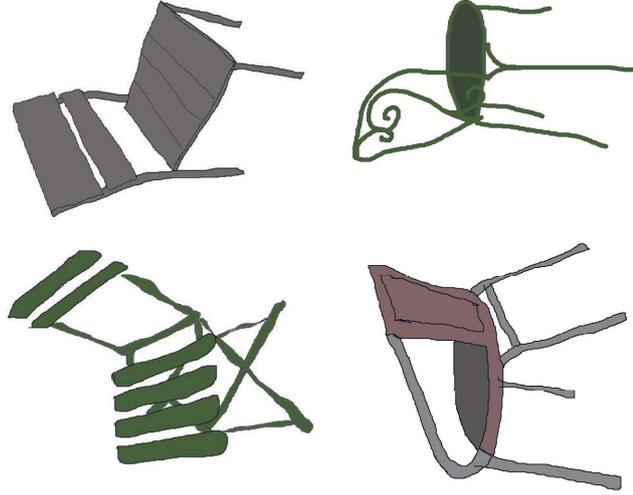
Golv

Uteserveringens golv är en del av stadens golv. Ställ därför möblerna direkt på marken.

Möbler

Alla möbler ska vara hållbara, av god kvalitet och vara anpassade för att stå utomhus. Möblerna ska passa in i stadsmiljön och väljas med omsorg. Utformning och färgsättning kan variera från plats till plats. Välj gärna neutrala färger på möblerna och låt filter och andra detaljer stå för det färgstarka.

Exempel på stolar

Tillgängliga bord används av alla

Det bör finnas bord tillgängliga för alla, även för personer med rullstol.

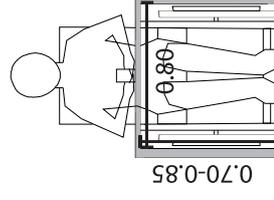
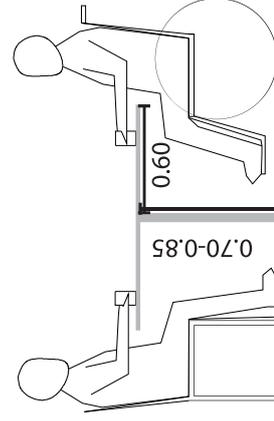
På sådana bord ska mellanrummet mellan bordsbenen vara minst 0,80 meter, så att en rullstolsburen person kan komma intill bordet. Ett alternativ är att bordsskivan sticker ut 0,60 meter på kortsidan. Höjden på borden ska vara 0,70- 0,85 meter. Tvärså och liknande under bordet hindrar den rullstolsburne att komma intill bordet.

Tillgängliga sittplatser

Möblerna på uteserveringen ska kunna användas av alla.

Tänk på att:

- bord, stolar och bänkar ska ställas löst på marken och vara lätta att flytta
- bord i vitt och aluminium är ett dåligt val eftersom de bländar, särskilt den som är synsvag
- stolar med och utan armstöd underlättar för funktionsnedsatta, och bör finnas.
- tunga möbler, möbler där bänkar och bord sitter ihop, eller små pelarbord gör det svårt för personer med rörelsehinder att använda uteserveringen

Markis och parasoll

Uteserveringen ska vara så öppen som möjligt för att uppfattas som en del av stadstrummet och inte som en tillbyggnad. Därför rekommenderas lätta och flexibla former av tak, som parasoller och markiser. De kan fällas upp och ner beroende på väderlek och öppettider. Fristående markis och markis med stag eller vajer, kan godkännas. Bedömning görs från plats till plats tillsammans med gatukontorets handläggare.

Färgsättning ska anpassas till stadsmiljön och vitt, naturvitt, svart och malmögrönt rekommenderas.

Tänk på att:

- i utfällt läge ska det finnas fri höjd på 2,30 meter över gångytan
- de inte sticker utanför uteserveringens yta
- markis som är väggmonterad:
 - ska anpassas till fasaden och ha en höjd och längd som passar väl ihop med huset
 - kan kräva bygglov
- stag, vajer eller annan anordning för markis tas bort när uteserveringen är stängd för dagen

Godkänns:

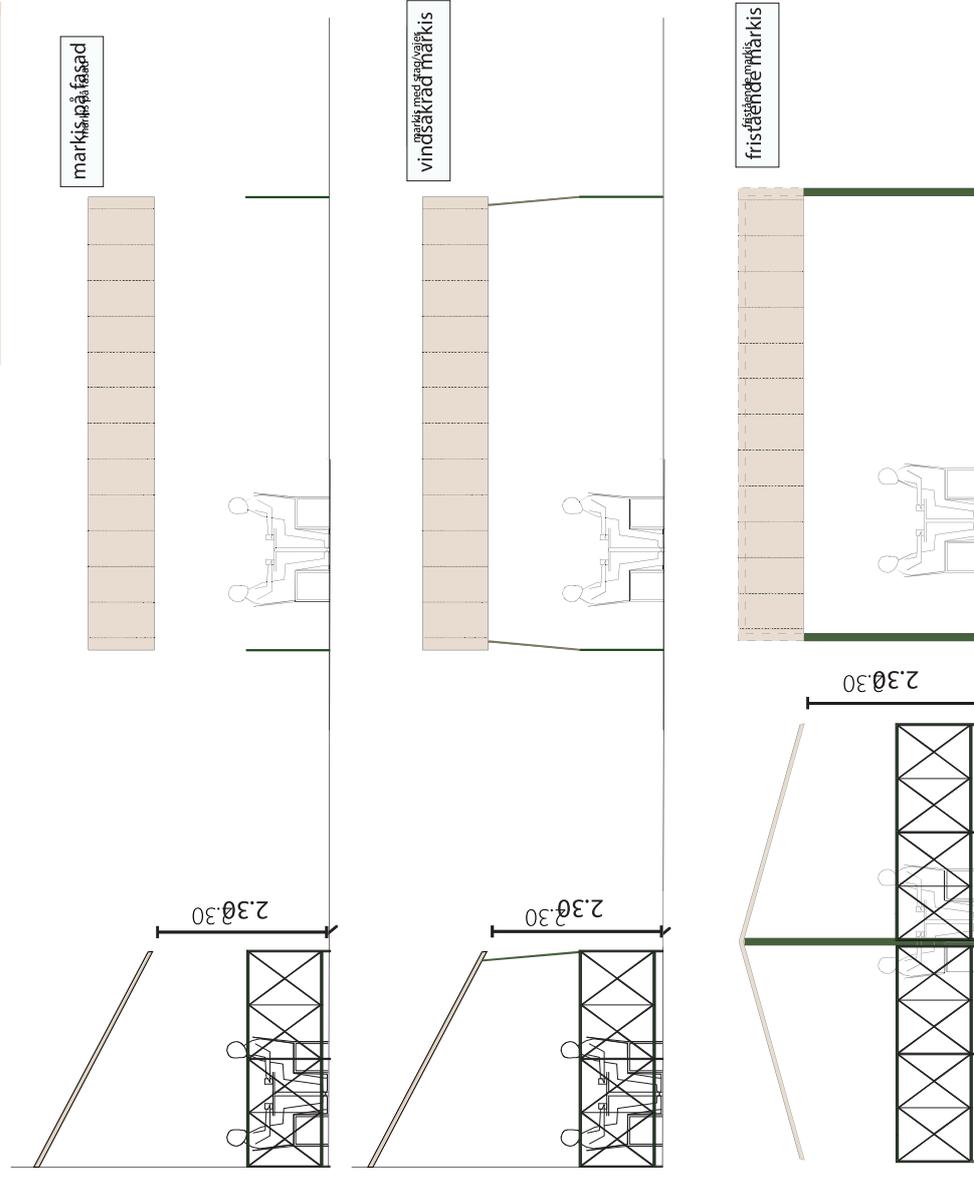
- restaurangens namn eller logotyp

Godkänns inte:

- fasta tak
- varumärkesreklam
- att fästa markis/parasoll i marken utan godkännande av handläggare från gatukontoret

Markiser

Det ska finnas en fri höjd under markiser på 2,30 m. Markiser kan vindsäkras med stag eller vajer. Det finns även möjlighet för fristående markiser.

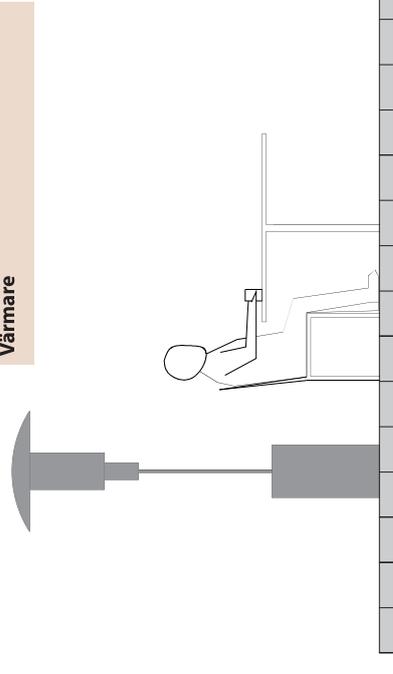
Uppvärmning

En uteservering kan värmas upp med el, naturgas eller biogas. I första hand rekommenderas miljövänliga värmekällor. Ledning dras i marken. Avtal skrivs med fastighetsägaren och det krävs grävningstillstånd från gatukontoret. Värmare som monteras på fasaden eller på markis/parasoll, gör det enklare för alla att röra sig på uteserveringen.

Tänk på att:

- värmare på fasad kan vara bygglovpliktiga
- värmare inte ska sticka utanför uteserveringens yta
- om det finns en fristående markis bör värmare integreras i denna
- placera värmare så att markiser och parasoller kan fällas ihop

Värmare

Bar och serveringsdisk

På stora uteserveringar kan en bar eller serveringsdisk behövas. Bedömning görs från plats till plats.

En bar eller serveringsdisk ska utformas så att den passar in i stadsmiljön och ska stämma överens med utseendet på uteserveringen i övrigt. Den ska inte dominera gator och torg eller skymma och blockera siktstråk.

Tänk på att bar/serveringsdisk:

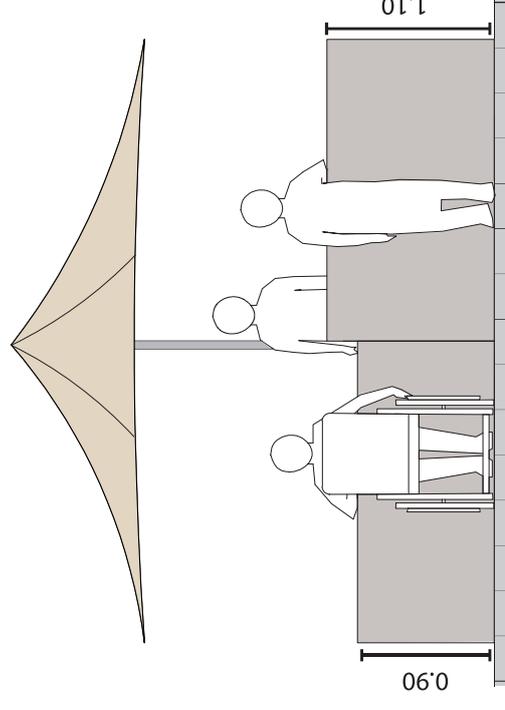
- inte uppfattas som en byggnad
 - inte dominerar uteserveringen
 - är genomsiktlig, även när baren är stängd för dagen
 - med tak, ska ge känslan av ett fritt hängande tak av lätt karaktär, till exempel markistyg
 - högre än 1,10 meter eller som har tak/väggar, kräver bygglov
- bör ha en del som är tillgänglig för rullstolsburna med höjd 0,90 meter och djup 0,30 meter

Godkänns inte:

- varumärkesreklam

Bar/Serveringsdisk

Maxhöjd 1,10 meter. Det bör finnas en del med en maxhöjd på 0,90 meter för att göra den tillgänglig för alla.

Så ansöker du om tillstånd

Polismyndigheten ger tillstånd för att använda allmän platsmark för uteservering, efter godkännande från gatukontoret.

Kontakta gatukontoret för att se om platsen är lämplig för uteservering innan du skriver din ansökan.

Ring Malmö stads växel tel. 040-34 10 00 och be att få tala med handläggare för uteserveringar.

Ansök om tillstånd hos Polismyndigheten genom att fylla i blanketten "ansökan om tillstånd enligt ordningslagen och lokala föreskrifter". Denna hämtas hos Polisen eller på www.polisen.se. Här står också var du skickar eller lämnar ansökan.

Till ansökan ska du bifoga en måttangiven skiss

utformad efter riktlinjerna:

- uteserveringens placering i förhållande till fasad, intilliggande fastigheter, gångbana, körbana, eventuella hinder i gångbanan
- mått på den fria gångytan utanför uteserveringen
- mått på uteserveringens längd och bredd
- inramningens utformning
- antal sittplatser
- var, inne på uteserveringen, som utrustningen ska stå

Gör en beskrivning av på hur utrustning som bord, stolar, inramning, värmare, markis etc, ska se ut. Bifoga gärna bilder. Gatukontoret behöver få in alla handlingar innan ansökan bedöms.

Tänk på:

- om restaurangen byter ägare eller om du slutar med din verksamhet måste ditt tillstånd återkallas hos polisen, inga tillstånd kan överlåtas.
- att ta kontakt med Malmö stads kontaktcenter om du har frågor kring bygglov tel: 040-34 10 00 eller malmö@malmö.se

Om du vill veta mer gå in på Malmö stads hemsida: www.malmö.se/uteservering

